

huzuridagi Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni ilmiy-metodik ta'minlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish markazi faoliyatini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 658-sonli qarori.

17. O'zbekiston Respublikasi Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirining 2013-yil 1-martdagi 14-B-sonli "Ta'lim muassasalarining o'quv xonalarida mashg'ulotlar o'tkazishda mehnatni muhofaza qilish qoidalarini tasdiqlash haqida"gi buyrug'i // <https://lex.uz/docs/-2151165>

III. Maxsus adabiyotlar

18. Ikromov E.J. Favqulodda vaziyatlar va jamoatchilik fikri.-T.: "Adolat" 2004
19. Nurxo'jayev A, Hikmatullayev S. Tabiiy ofatlar.- T.: FVV nashriyoti, 2004 y.
20. Ramazonova X. Favqulodda vaziyatlar uchun tibbiy hamshiralar tayyorlash.- T.: 2006 y.
21. Таджийев М., Нетьматов И. и др. Фавкулотда вазиятларда фуқаро муҳофазаси - Тошкент, 2003 й.
22. Хакимов Р.Т. Правовое регулирование чрезвычайных ситуаций в Узбекистане и в странах СНГ- Т., 2005 й.
23. Qudratov O. Ganiyev T. Favqulodda vaziyatlarda fuqaro muhofazasi. Darslik. – T., 2005 y.
24. Qurbonov A. va boshq. Hayotiy faoliyat xavfsizligi.– T., 2005 y.
25. Yormatov G'. Hayot faoliyati xavfsizligi. Ma'ruzalar matni - Toshkent: TDTU, 2005 y.
26. Белов С.В. Безопасность жизнедеятельности. Учебник для вузов. -М. Высшая школа, 2001.
27. Ergashev A., Ergashev T. Ekologiya, biosfera va tabiatni muhofaza qilish.- T., 2005.
28. Nigmatov A., Pardayev G'. Ekologik havfsizlik va barqaror rivojlanish / Qo'shimcha ta'lim uchun qo'llanma.- T.: TVPI nashriyoti, 2004.

Elektron ta'lim resurslari

29. <http://www.edu.uz>
30. <http://ww.uzdjtsu.uz>
31. <http://www.uz-edu.uz>
32. <http://www.openinfo.uz>
33. <http://www.ziyonet.uz>
34. <https://www.minsport.uz>
35. <https://www.sportedu.uz>
36. <https://www.gov.uz>

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI JISMONIY TARBIYA VA SPORT VAZIRLIGI

JISMONIY TARBIYA VA SPORT BO'YICHA MUTAXASSISLARNI ILMIY-METODIK TA'MINLASH, QAYTA TAYYORLASH VA MALAKASINI OSHIRISH MARKAZI

SPORT TA'LIM MUASSASALARIDA HAYOT FAOLIYATI XAVFSIZLIGI moduli bo'yicha

ISHCHI O'QUV DASTURI

"Sport turlari bo'yicha trener-o'qituvchi" yo'nalishi bo'yicha sport ta'lim muassasalari pedagog kadrlarini malakasini oshirish kursi i uchun

Toshkent – 2021

Modulning ishchi o'quv dasturi 2021-yil 4-yanvarda O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi tomonidan tasdiqlangan namunaviy o'quv reja va o'quv dasturiga muvofiq ishlab chiqilgan.

Tuzuvchilar:

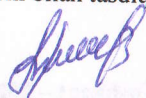
- A.Amonov - Markazning "Ijtimoiy fanlar" kafedrasida katta o'qituvchisi
- A.Axmedov - Markazning "Ijtimoiy fanlar" kafedrasida o'qituvchisi
- Q.Nazirov - Markazning Farg'ona filiali "Ijtimoiy fanlar" kafedrasida o'qituvchisi

Taqrizchilar:

- A.K.Eshstayev - O'zDJTSU "Gimnastika nazariyasi va uslubi katedrasida" kafedrasida mudiri, p.f.n., dotsent.
- A.Xasanov - Markazning "Ijtimoiy fanlar" kafedrasida kafedrasida mudiri, dotsent

Ishchi o'quv dasturi "Ijtimoiy fanlar" kafedrasining 2021-yil 4-yanvarda o'tkazilgan 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqqa tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri

A.Xasanov

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari:

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: "O'zbekiston". 2017. – 488 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2018. – 592 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2019. – 400 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. 3-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2019. - 592 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

6. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. T.: 2020-yil 23-sentabr.
7. O'zbekiston Respublikasi Fuqaro muxofazasi to'g'risidagi qonuni. Toshkent. 2000-yil 26-may.
8. O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi.- T.: Adolat, 2018.
9. "Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida. <https://lex.uz/docs/-3031427>
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi 4947 sonli Farmoni.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5712-son Farmoni.
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 30-sentabrdagi "Pedagogik ta'lim sohasini yanada rivojlantirish to'g'risida"gi PQ-4623-son Qarori.
13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 26-martdagi "O'zbekiston Respublikasi koronavirus infeksiyasi keng tarqalishining oldini olishga doir qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risi"gi PQ-4649-son Qarori
14. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 26-martdagi "Koronavirus infeksiyasi tarqalishiga qarshi kurashishga jalb qilingan tibbiyot va sanitariya-epidemiologiya xizmati xodimlarini qo'llab-quvvatlashga oid qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4652-son Qarori.
15. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 30-sentabrdagi "Xalq ta'limi tizimidagi maktabdan tashqari ta'lim samaradorligini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4467-son Qarori.
16. O'zbekiston Respublikasining Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 14-avgustdagi "O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi

AMALIY MASHG'ULOT MAZMUNI

2-mavzu. Sport ta'lim muassasalarida sport mashg'ulotlarini o'tkazish joylariga qo'yiladigan xavfsizlik talablari

Reja:

- 2.1. Sport ta'lim muassasalarida sport mashg'ulotlarini o'tkazish joylariga qo'yiladigan xavfsizlik talablari.
- 2.2. Sport ta'lim muassasalarida va mashg'ulotlarni o'tkazish joylariga qo'yiladigan yong'in xavfsizligi talablari.
- 2.3. Mehnat va texnika xavfsizligi qoidalari.
- 2.4. Favqulodda vaziyatlarda o'quvchilar harakatini tashkil etish tartibi.

Mashg'ulotlarda o'quvchilar xavfsizligini ta'minlash qoidalari. Mashg'ulotlarni o'tkazish joylariga va jihozlariga qo'yiladigan gigienik talablar. Sog'lomlashtirish-jismoniy tarbiya tadbirlarida xavfsizlik qoidalari. Mehnat xavfsizligi qoidalari. Texnika xavfsizligi qoidalari. Ta'lim muassasalarida o'quvchilarini favqulodda vaziyatlarda evakuatsiya qilish.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modulni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimediyaga mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbalardan foydalaniladi.

Modulning maqsadi va vazifalari

Modulning maqsadi: Sport ta'lim muassasalarida sodir bo'lishi mumkin bo'lgan xavflar, ularni asosiy manbalari, mazkur sohaga tegishli qonunlar, qonunosti hujjatlar, xavflarni bartaraf etish yoki oqibatlarini kamaytirishga qaratilgan tashkiliy tadbirlarni amalga oshirish, o'quvchilar hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlash, mashg'ulot o'tkazish joylariga qo'yilgan talablar, mashg'ulotlarni o'tkazishda belgilangan (yong'in, texnika, mehnat xavfsizligi) qoidalari asosida o'tkazish bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarini takomillashtirishdan iborat.

Modulning vazifalari:

hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlashning huquqiy asoslari bo'yicha bilimlarini oshirish;
mamlakatimizda sodir bo'lishi mumkin bo'lgan xavf-xatarlarga oid bilimlarini takomillashtirish;
xavflarni bartaraf etish yoki oqibatlarini kamaytirishga qaratilgan tashkiliy tadbirlar amalga oshirish malakalarini rivojlantirish;
ta'lim muassasalarida favqulodda vaziyatlar sodir bo'lganda o'quvchilar hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlash;
mashg'ulot o'tkazish joylariga qo'yilgan talablarni;
mashg'ulotlarni belgilangan (yong'in, texnika, mehnat xavfsizligi) qoidalar asosida o'tkazish bo'yicha bilim, ko'nikma va kompetensiyalarini rivojlantirish.

Modul bo'yicha tinglovchilarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

“Sport Ta'lim muassasalarida hayot faoliyati xavfsizligi” modulini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida:

Tinglovchi:

mamlakatimizda sodir bo'lishi mumkin bo'lgan xavf-xatarlarni;
xavf-xatarlar, ularni tasniflari, asosiy manbalari;
mazkur sohaga tegishli qonunlar, me'yoriy-texnik hujjatlarini;
ta'lim muassasalarida mavjud va yuzaga chiqishi mumkin bo'lgan xavflarni;
xavflarni bartaraf etish yoki oqibatlarini kamaytirishga oid tashkiliy chora-tadbirlarni muqobilini tanlashni;
hayot faoliyati xavfsizligi va mehnat muhofazasi bilan bog'liq masalalarni;
ta'lim muassasalarida o'quvchilari hayoti va sog'lig'i muhofazasini ta'minlashni;
mashg'ulot o'tkazish joylariga qo'yiladigan gigienik talablarni;
mashg'ulot o'tkazish joylari yong'in, texnika, mehnat xavfsizligi qoidalari bilishi;
ta'lim muassasalarida sodir bo'lishi mumkin bo'lgan xavflarni oldini olish;
mashg'ulotlarni o'tkazishda yong'in, texnika, mehnat xavfsizligi qoidalari amal qilish;

favqulodda vaziyatlar sodir bo'lganda o'quvchilar hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlash;

xavflarni bartaraf etish yoki oqibatlarini kamaytirishga qaratilgan tashkiliy tadbirlar amalga oshirish;

mashg'ulotlarni belgilangan (yong'in, texnika, mehnat xavfsizligi) qoidalari asosida o'tkazish ko'nikma va malakalariga;

mashg'ulotlarni yong'in, texnika, mehnat xavfsizligi qoidalarga amal qilgan holda tashkil etish;

ta'lim muassasalarida mavjud va yuzaga chiqishi mumkin bo'lgan xavflarni oldini olish;

favqulodda holatlarda ta'lim muassasalarida o'quvchilari harakatini to'g'ri tashkil eta olish;

mashg'ulotlarni o'tkazishda gigienik talablarga rioya etish va o'quvchilar hayoti va sog'lig'i muhofazasini ta'minlash;

malaka oshirish kursida o'zlashtirilgan bilim, ko'nikma va malakalardan kasbiy faoliyatda foydalanish kompetensiyalariga ega bo'lishi lozim.

Modulning o'quv rejadagi boshqa modullar bilan bog'liqligi va uzviyligi

Modul mazmuni o'quv rejadagi "Sport ta'limini tashkil etishning me'yoriy-huquqiy hujjatlari", "Sport mashg'uloti nazariyasi va uslubiyati", "Sport pedagogik mahoratini oshirish", "Sport inshootlari", kabi o'quv modullari bilan uzviy bog'langan holda tinglovchilarning kasbiy tayyorgarlik darajasini orttirishga xizmat qiladi.

Modulning ta'limdagi o'rni

Modulni o'zlashtirish orqali tinglovchilar hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlashning huquqiy asoslari, mashg'ulotlarni o'tkazishda gigienik talablarga rioya etish va o'quvchilar hayoti va sog'lig'i muhofazasini ta'minlash, mashg'ulotda foydalaniladigan vositalar hamda jihozlardagi mavjud va yuzaga chiqishi mumkin bo'lgan xavflarni oldini olish, o'quvchilar hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlash doir kasbiy kompetentlikka ega bo'ladi.

Modul bo'yicha soatlar taqsimoti:

T/r	Modul mavzulari	Tinglovchining o'quv yuklamasi, soatlari					
		Hammasi	Auditoriya o'quv yuklamasi				Mustaqil tayyorgarlik
			Jumladan				
			Jami	Nazariy	Amaliy mashg'ulot	Ko'chma mashg'ulot	
1.	Hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlashning me'yoriy-huquqiy asoslari.	2	2	2			
2.	Sport ta'lim muassasalarida sport mashg'ulotlarini o'tkazish joylariga qo'yiladigan xavfsizlik talablari.	2	2	2			
Jami:		4	4	2	2		

NAZARIY TA'LIM MAZMUNI

1-mavzu. Hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlashning me'yoriy-huquqiy asoslari.

Reja:

- 1.1. Hayot faoliyati xavfsizligi tushunchasi va mazmuni.
- 1.2. Hayot faoliyati xavfsizligining huquqiy asoslari.
- 1.3. Favqulodda vaziyatlarning turlari va ularning tasnifi.
- 1.4. Favqulodda vaziyatlarni oldini olish va himoyalash usullari.

Hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlashga oid O'zbekiston Respublikasi qonunlari. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari. Vazirlar Mahkamasining qarorlari. Favqulodda vaziyatlarning turlari. Favqulodda vaziyatlar tasnifi. Favqulodda vaziyatlarni oldini olish usullari. Favqulodda vaziyatlarda shaxsiy va ommaviy himoyalash vositalaridan foydalanish usullari.